

කෘෂි තාක්ෂණ තොරතුරු

කෘෂිකම් දෙපාර්තමේන්තුවේ ව්‍යාප්ති හා පුහුණු අංශයේ ප්‍රකාශනයකි

කෘෂි තාක්ෂණ තොරතුරු කඩිනමින් ගොවි ජනතාව අතරට ලබා දීමේ අත්වැලකි

තාක්ෂණික පත්‍රිකා අංක 03

පේර වගාවේ ගෙඩි සඳහා වැළඳෙන රෝග පාලනය

පේර (*Psidium guajava* L) ගෙවතු වගාවේදී මෙන්ම වාණිජව වගා කරනු ලබන ආර්ථික වගයෙන් වැදගත් පළතුරකි. ප්‍රධාන වගයෙන් අළුත් පළතුරක් ලෙස භාවිතා කරනු ලබන නිසා පේර ගෙඩි වලට දිලීර රෝග ආසාදනය වූ විට වෙළඳපොළේදී හොඳ මිලක් ලබා ගැනීමට අපහසු වේ. පේර ගෙඩි සඳහා ප්‍රධාන දිලීර රෝග හතරක් (4) ආසාදනය වේ. මේ නිසා විශේෂයෙන් තෙත් හා අන්තර්මාධ්‍ය කලාප වල ගෙවතු පේර වගාවලදී අස්වැන්න ලබා ගත නොහැකි තත්වයට පත් වන අවස්ථා සුලබය. වගා සුපරික්ෂාව තුළින් රෝග හඳුනා ගැනීමත්, ඒකාබද්ධ පාලන ක්‍රම මගින් රෝග පාලනය කිරීමත් කළ හැක.

1. මලගු කුණුවීම *Styler end rot* රෝග බාරකයා -*Phomopsis psidi*

රෝග ලක්ෂණ

- ලපටි වල මෙන්ම පරිනත ගෙඩිද මෙම ආසාදනයට ලක් විය හැක.
- නටුවට විරුද්ධ පැත්තෙන් ආසාදනය ආරම්භ වී ගෙඩියේ පහළ කොටස වටා තද කළු හිත් රවුමක් /වලල්ලක් සේ මතුපිට පසුව ඒවා එකිනෙකට සම්බන්ධ වී සම්පූර්ණයෙන් කළු පැහැ ගැන් වී යයි.
- පසුව ගෙඩියේ ඇතුළත කොටස්ද කුණු වී යයි.
- ගෙඩියේ මතුපිට ආසාදිත කොටසේ හට ගන්නා බීජාණු මගින් (කළු පැහැති කුඩා පික්නිඩියා) රෝගය පැතිරේ.

2. ගෙඩි කබොළ රෝගය *Scab Disease* රෝග කාරකයා *Pestalotia psidi*

රෝග ලක්ෂණ

- දඹුරු පැහැති කබොළ ගෙඩි මත ඇතිවන අතර, මෙම කබොළ විශාලවීමේදී ගෙඩියේ තැනින් තැන පැලීම සිදුවේ
- පැලීම් නිසා වෙනත් දිලීරයන්ගේ ද්විතියික ආසාදනය නිසා ගෙඩි කළු පැහැ වී වේගයෙන් කුණු වේ.
- දිලීරය ආසාදනය වන්නේ ,හෙලොපෙල්ටිස් ඇන්ටෝනි.. නැමැති කෘමියා විසින් ගෙඩියේ යුෂ උරා බොන ලද ස්ථාන වලිනි. මෙයට අමතරව අග්‍රස්ත අංකුර, ලපටි පත්‍ර හා මල් පොහොට්ටු වලට හානි කළවිට එම ස්ථාන කළු පැහැ වී විසලී යයි.

3. ඇන්ත්‍රැක්නෝස් *Anthracoise* රෝග කාරකයා *Colletotrichum gloeosporioides*

රෝග ලක්ෂණ

- බොහෝ විට වර්ෂා කාලයේදී නොපැසුණු ගෙඩි මත අල්පෙන්නේති හිත් තරම් ලප හට ගනී. එම ලප ක්‍රමයෙන් විශාල වී තද ගතියෙන් යුක්ත ඇතුළට ගිලුණු රවුම් ආකාර දඹුරු පැහැ පැල්ලම් දක්නට ලැබේ.
- පසුව ආසාදිත පේර ගෙඩි සම්පූර්ණයෙන් කළු පැහැයට හැරේ.
- මල් හා අතු වලට රෝගය ආසාදනය වූ විට අතු ඉහල සිට පහලට මිය යාම සිදු විය හැකි අතර අවසානයේදී ශාඛයම මිය යයි.

4. මෘදු කුණුවීම *Soft rot* රෝග කාරකයා *Botrydipodia theobromae*

රෝග ලක්ෂණ

- ඉඳුණු හා ඉඳිමට ආසන්න ගෙඩි වලට ආසාදනය වේ
- ලා හෝ තද දඹුරු මෘදුවත් කුණු විම ගෙඩිය පුරා සිඝ්‍රයෙන් ව්‍යාප්ත වීමක් සිදු වේ
- තෙත් කාලගුණයකදී කුණුවූ ස්ථාන වල මතුපිට අළු පැහැති දිලීර ජාලයක් දක්නට ලැබේ.

රෝග පාලනය

මෙම සියළු රෝග සඳහා ඒකාබද්ධ ක්‍රමවේදයෙන් පොදුවේ අනුගමනය කිරීම තුළින් මෙම ආසාදනය පැතිරීම පාලනය කර ගත හැකි වේ.

- ගෞරව විද්‍යාත්මක ක්‍රම

- 1- පේරා ගස් සිටුවීම සඳහා හොඳින් ජලය බැස යන, ආලෝකය හොඳින් ලැබෙන ස්ථානයක් තෝරා ගත යුතුය.
- 2- නිසි පරතරයට සිටුවීම - (පරතරය - මී. 5-6 x 5-6 ක)
- 3- හැකි සෑම අවස්ථාවකම හොඳින් දිරාපත් වූ ගොම/ කොම්පෝස්ට්, කාබනික පොහොර යෙදීම.
- 4- නිර්දේශිත ආකාරයට හා ප්‍රමාණයට රසායනික පොහොර යෙදීම.

- වගා නඩත්තුව හා සෞඛ්‍ය ආරක්ෂිත ක්‍රම අනුගමනය කිරීම

- 5- අතු මතට හොඳින් හිරු එළිය වැටෙන සේ නිර්දේශිත පුහුණු කිරීම හා කප්පාදු කිරීමේ ක්‍රම වගාව ආරම්භයේ සිටම අනුගමනය කිරීම.
- 6- එල තුනි කිරීම.
- 7- වගාව තුළ හා අවට පිරිසිදුව තබා ගැනීම.
- 8- ආසාදිත ගෙඩි සහ අතු රිකිලි ඉවත් කිරීම.
- 9- අවට වගාවන් පිළිබඳ සුපරීක්ෂාවෙන් සිටීම මගින් දිලීර ආසාදන තත්ත්ව කල් තියා හඳුනා ගැනීම හා පෙර කන්න වලදී අත්දැකීම් අනුව එසේ අවදානමක් ඇත්නම් මල් හට ගන්නා අවස්ථාවේදීම ආරක්ෂිත දිලීර නාශක යෙදීම.
- 10- ආර්ථිකව වැඩි තෙත් කාලගුණයකදී දිලීර රෝග ආසාදනය වැඩි බැවින් අවධානයෙන්, සිට ආරක්ෂිත දිලීර නාශක යෙදීම.
- 11- අස්වනු නෙලීමෙන් පසු එම ශාඛාවේ පත්‍ර යුගල 2-3 ක් ඉවත් වන සේ කප්පාදු කිරීම.

- දිලීර නාශක භාවිතය

- 1- ගෙවතු වගාවන් සඳහා පරිසර හිතකාමී ක්‍රම ලෙස ශාඛා සාර භාවිතය
  - කුරුඳු කොළ නිස්සාරක භාවිතය -කුරුඳු කොළ ග්‍රෑම් 250 ක් අඹරා එයට ජලය ලීටර් එකක් මිශ්‍රකර පෙරා එම සාරය ඉසීම සඳහා භාවිතා කෙරේ.
  - කොහොඹ බීජ නිස්සාරකය -ඇන්තූක්නෝස් හා කබොළ රෝගය හොඳින් පාලනය වේ.
- 2- මැන්කොසෙබ්, ඩැකොනිල්, මැනේබ් වැනි දිලීර නාශක නිර්දේශ කර ඇත.දිලීර නාශක යෙදීමේදී දින 14 කට වැඩි පෙර අස්වනු කාලයක් තිබිය යුතුය.
- 3- වාණිජ වගාවක ආසාදන තත්ත්ව යටතේදී ආසාදිත ගෙඩි හා මේරු එල ඉක්මනින් ඉවත් කොට, කුඩා ගෙඩි වලට දිලීර නාශක වාර දෙකක් (2) පමණ යෙදීම.

වැඩි විස්තර සඳහා

ආචාර්ය ආර්. රාජපක්ෂ මහතා
පර්යේෂණ නිලධාරී
උද්‍යාන බෝග පර්යේෂණ හා
සංවර්ධන ආයතනය
ගන්නොරුව පේරාදෙණිය.

ආචාර්ය ප්‍රදීපා අලහකෝන් මිය.
පර්යේෂණ නිලධාරී
පළතුරු බෝග පර්යේෂණ හා
සංවර්ධන ආයතනය
හොරණ.

අධීක්ෂණය හා උපදෙස් ජයන්තා ඉලංකෝන් මිය	- සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංනිවේදන)
සැකසුම	නිලුෂි සිල්වා
	- කෘෂිකර්ම උපදේශක (සංනිවේදන)